

Valtakunnalliset LUONNONTUOTEPÄIVÄT

Rovaniemellä 5.–6.10.2011

Tiedekeskus Arktikum, Polarium-sali, Pohjoisranta 4

Luonnontuotealan perinteinen valtakunnallinen seminaari järjestetään 5.–6.10.2011 Rovaniemellä. Seminaarin teemoina ovat tällä kertaa **luonnontuotealan raaka-aineet ja niiden saatavuus, alan kytkennät hyvinvointialaan ja matkailuun, luonnontuotteiden brändääminen ja sertifiointi sekä muut alan yrittäjyyden ja kehittämistyön ajankohtaiset asiat**. Seminaaripäivistä jälkimmäinen on retkeilypäivä. Seminaari järjestetään Tiedekeskus Arktikumin Polarium-salissa (Pohjoisranta 4).

Toisena seminaaripäivänä (6.10.2011) järjestetään **opintoretki**, jonka aikana tutustutaan alueen luonnontuotteisiin liittyvään yrittäjyyteen, koulutukseen ja kehittämistyöhön. Retkeilyllä tutustutaan muun muassa luonnon raaka-aineita tuottaviin ja jalostaviin yrityksiin, Metsähallituksen toimintaan ja uuteen Pilke-tiedekeskukseen, luonnontuotealan koulutukseen sekä luonnontuotteiden käyttöön hyvinvointialalla.

Lisäksi 5.10.2011 illalla järjestetään Ounasvaaran laella (Ounasvaaran Maja, Hiihtomajantie 7, Rovaniemi) **yhteinen seminaaripäivällinen oheishjelmineen**. Luvassa on yhdessäoloa ja runsas valikoima maittavia, luonnontuotteilla säväytettyjä ruokia! Lisäksi kuulemme puheenvuoroja siitä, miten luonnosta saadaan elinkeinotoimintaa, tuotteita ja palveluita.

Jo tiistaina 4.10.2011 MTT Rovaniemi ja Luonnontuotealan kehittämiskonsortio järjestävät alan **tutkimuspäivän** Arktikumissa. Luonnontuotealan tutkijoiden lisäksi tilaisuuteen voivat osallistua muutkin alan uusimmasta tutkimuksesta kiinnostuneet. Lisätietoa <http://www.luontoyrittaja.fi/8.html>

Luonnontuotepäivät on suunnattu luontoalan yrittäjille, kouluttajille, hankkeiden vetäjille, kehittäjille, rahoittajille sekä muille alasta kiinnostuneille. Seminaari onkin jo vuosien ajan ollut alan toimijoiden keskeinen tapaamispaikka. Seminaariosallistujien on mahdollista tuoda seminaaripaikalle esille omaa materiaaliaan mm. esitteiden ja tuotenäytteiden muodossa. Materiaaliin on mahdollista tutustua seminaarin ensimmäisen päivän tauoilla. Arktikumissa kannattaa lisäksi tutustua Arktisen keskuksen Marjamatkat -näyttelyyn sekä Monimuotoiset metsät -kirjanäyttelyyn. Näiden lisäksi Lappi Luo -työohjelman yhteistyöhankkeet ja kaksi erilaista luonnontuotealan yritystä kokoavat pohjoista alan kehittämistyötä esittelevän näyttelyn seminaarin yhteyteen.

Seminaariin ja retkeilylle on **ilmoittauduttava ennakkoon perjantaihin 23.9.2011 mennessä**. Ilmoittautumis- ja hintatiedot ovat liitteenä olevassa ilmoittautumislomakkeessa. Seminaarin osallistumismaksu kattaa ohjelman, jaettavan materiaalin, kahvit ja lounaan. Retkeilyn maksu sisältää ohjelman kuljetuksineen, lounaan ja kahvit. Luonnontuotteisiin tukeutuva seminaari-illallinen ohjelmineen on sekin varattavissa ilmoittautumisen yhteydessä. Pienet ohjelmamuutokset ovat mahdollisia. Matka- ja majoittumiskustannuksista ja -järjestelyistä osallistujat vastaavat itse.

Seminaarin järjestämisestä vastaa Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän asettama valtakunnallinen **Luonnontuotealan teemaryhmä** yhteistyössä Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry:n sekä LAPPI LUO – luonnontuote- ja elintarvikealojen työohjelman 2008–2013 kanssa. Toteutuksen alueellisia yhteistyötahoja ovat lisäksi mm. MTT Rovaniemi, ProAgria Lappi, Lapin ammattiopisto, Rovaniemen ammattikorkeakoulu, Arktikum / Arktinen keskus, Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti, Lapin 4H-piiri sekä Rovaniemen Kehitys Oy.

Tervetuloa!

Lisätiedot: Luonnontuotealan teemaryhmä, www.luontoyrittaja.fi/luonnontuoteala
Juha Rutanen, p. 040 5737 568, juha.rutanen@helsinki.fi

Luonnontuoteseminaarin ohjelma, keskiviikko 5.10.2011

- 9.00-9.30 Ilmoittautuminen, aamukahvi ja sämpylä, sisääntuloaula
LAPPI LUO ja yhteistyöhankkeiden esittely sekä yrityscaiset Polariumin aulassa
- 9.30 Seminaarin avaus
Eeva-Maria Maijala, kansanedustaja (Savukoski)
- 9.50 Luonnontuotteet luonnonvarana
Oiva Nissinen, varapuheenjohtaja, Luonnontuotealan teemaryhmä

Päivän puheenjohtajana Anne Ristioja, Luonnontuotealan teemaryhmän puheenjohtaja

Luonnontuotealasta lisäarvoa matkailuun ja hyvinvointialalle

- 10.00 Luonnontuotteiden käyttöketju raaka-aineesta palveluksi
Jaana Sara, keittiömestari, Ylläksen Pihvikeisari / Kotaravintola Sarakka / Lapin Sara Oy
- 10.20 Matkailualan odotuksia luonnontuotealan rajapintayhteistyölle
Päivikki Palosaari, johtaja, Hullu Poro Oy / Ravintola Kultainen Poro / Taivaanvalkeiden hemmottelukeskus
- 10.45 Hyvinvointituotteita luonnosta eläimille
Anne Tuomivaara, projektipäällikkö, Ammattiopisto Lappia
- 11.05 Keskustelua
- 11.15 Lounas: keitto, salaatti, pääruoka, leivät, vesi
Tutustuminen aulan näyttelyyn

Luonnontuotealan viestintä, tuotteistaminen ja markkinointi

- 12.20 Brändit ja luonnontuoteala
Inkeri Starry, projektipäällikkö, Lapin liitto, Lappi-brändin kehittämishanke
- 12.45 Pohjoisuus mahdollisuutena
Ilona Mettiäinen, tutkija, Lapin yliopisto, Arktinen keskus
- 13.10 PEFC -sertifiointi ja luonnontuoteala
Auvo Kaivola, pääsihteeri, PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry
- 13.30 Lisää arvoa luonnontuotteille – jatkojalostusta ja brändin rakentamista
Saska Tuomasjukka, toimitusjohtaja, Lapin Maria Oy
- 13.55 Keskustelua
- 14.00 Kahvi ja marjapiirakka, aula
Lapin 4H-piirin tiedotushanke esittelee toimintaansa videoilla kahvin aikana.

Raaka-aineita luonnontuotealan käyttöön

- 14.30 Jokamiehen oikeuksista käsikirja – luonnontuotealan poimintoja
Anne Rautiainen, asiantuntija, Suomen Latu
- 15.00 Kokemuksia ja tilastotietoa luonnontuotteiden kaupallisesta keruusta
*Rainer Peltola, tutkimuskoordinaattori, MTT Rovaniemi sekä
Ismo Pasanen, kenttävastaava, Lapin Liha Oy*
- 15.40 Paikkatiedon mahdollisuudet luonnontuotealalla
*Birgitta Partanen, projektipäällikkö, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti sekä
Eija Vuorela, hankevastaava, Lapin 4H-piiri*
- 16.00 Kestävää massakeruuta – talteenotto ja tutkimus
*Seija Niemi, keruutuotetarkastaja, Rovaniemen ammattikorkeakoulu sekä
Outi Manninen, projektitutkija, MTT Rovaniemi*
- 16.25 Seminaarin loppukeskustelu
Anne Ristioja, Luonnontuotealan teemaryhmän puheenjohtaja
- 16.40 Seminaarin päätös

Seminaaripäivällinen, keskiviikko 5.10.2011

- 18.00 Bussikuljetus Rovaniemeltä Ounasvaaran Majalle (porrastettu kuljetus)
Lähtöpaikka Scandic Rovaniemi, Koskikatu 23
- 18.15 Ohjelmallinen päivällinen, **Ounasvaaran Maja**, Hiihtomajantie 7, Rovaniemi
- Illan aikana kuulemme puheenvuoroja ja keskustelemme siitä, miten luonnosta saadaan elinkeinotoimintaa, tuotteita ja palveluita sekä miten luonto myydään asiakkaille. Lisäksi keittiömestari esittelee luonnontuotteita sisältävän menun.
- Alkuaktiviteetteja**, Lapin ammattiopiston opiskelijat
Tervetulo puhe ja -malja, liikuntaneuvos Leena Jääskeläinen
Puheenvuoroja, Ritva Vaarala, markkinointipäällikkö, Villi Pohjola; Päivikki Palosaari, johtaja, Hullu Poro Oy sekä Johan Edelheim, johtaja, Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti
Menun esittely, Jaana Sara, keittiömestari, Yläksen Pihvikeisari / Kotaravintola Sarakka
- Tervetuliaisjuoma, Ranuan Revontuliviinin Hilla-pohjanruusujuurijuoma
Alkupalat, pääruoka, jälkiruoka*
- Tarinaa, shamanismia ja stand upia**
*Raija Mehtälä, shamaani, tarinamestari ja luontaishoitaja, Shamaanin
Ohojemapalvelu*
- 22.30 Paluukuljetus Rovaniemen keskustaan (porrastettu kuljetus)

Luonnontuotepäivien retkeilyn ohjelma, torstai 6.10.2011

- 8.00 Kokoontuminen retkeilylle, lähtöpaikka Scandic Rovaniemi, Koskikatu 23
- 08.10 **Tiedekeskus Pilke (Ounasjoentie 6)**
Katja Pesonen, Pilke-emäntä; Piritta Majamäki, oppimisvastaava sekä Mikko Koivula, tiimiesimies, Metsähallitus
Tutustumme Metsähallituksen uuteen rakennukseen ja eläydymme metsien monipuolista käyttöä esittelevään näyttelyyn sekä kuulemme lupakäytännöistä ja talon luontoalan työpajatoiminnasta ja toiminnallisesta oppimisesta matkailua ja luonnontuotealan kehittämistä ja raaka-ainehankintaa unohtamatta.
Lisätietoa kohteesta: <http://www.tiedekeskus-pilke.fi/>
- 10.10 Ajomatka
- 10.20 **Lapin ammattiopisto, Tuotantoalat (Metsäruusuntie 18)**
Jonna Heikkinen, projektityöntekijä, Lapin ammattiopisto, POLUT-hanke sekä Metsäruusun toimipisteen opiskelijat
Tutustumme toimipisteen toimintaan, luonnonvaratuottaja -koulutusohjelmaan sekä POLUT-hankkeeseen. Lisätietoa kohteesta: <http://www.lao.fi/>
- 11.00 **Pohjoisia luonnonraaka-aineita tuottavat ja jalostavat yrittäjät**
11.00 Kokemuksia ruusujuuren viljelystä ja tuotteistamisesta
Pentti Määttä, Lapin Luonnonyrtyt Ky
11.20 Keruukasvit luonnonraaka-aineiden tuotannossa
Teija Salminen Sallan 4H-yhdistys
11.40 Nokkonen erikoiskasvituotannossa ja tuotannon kehittämistyön tarpeet
Matti Veijola, Osuuskunta Ärmätti
- 12.00 Ryhmä I Lounas
Ryhmä II Tutustuminen luonnontuotealan työtiloihin ja laitteisiin
Jonna Heikkinen, Lapin ammattiopisto; Mia Setälä, Rovaniemen 4 H-yhdistys ja Toni Hämäläinen, Rovaniemen ammattikorkeakoulu
- 12.30 Ryhmä I Tutustuminen luonnontuotealan työtiloihin ja laitteisiin
Jonna Heikkinen, Lapin ammattiopisto; Mia Setälä, Rovaniemen 4 H-yhdistys ja Toni Hämäläinen, Rovaniemen ammattikorkeakoulu
Ryhmä II Lounas
- 13.00 Lähtö Metsäruusun toimipisteestä, ajomatka
- 13.10 **Lapin ammattiopisto, Palvelualat (Porokatu 35)**
Luontaishoitohankkeen käytännön kokemuksia
Aini Ojala, Lapin ammattiopisto ja Rauni Koukkula, Rovaniemen ammattikorkeakoulu
Tutustumme hankkeen toimintaan/hoitoihin, koulutussisältöihin ja vaikuttavuustutkimuksiin. Lisätietoa kohteesta: <http://www.lao.fi/?Deptid=14988>
Lappilainen green care ja puutarhaterapia
Anssi Tulkki ja Maria Kerola, Rovaniemen ammattikorkeakoulu
Lisäksi tutustumme oppilaitoksen hyvinvointisiipeen ja luontaishoidon tiloihin (hoitonäytös)

14.15 Iltapäiväkahvit, Santasport Center

14.45 **Santasport Center, Ounasvaara**

Tervetulosanat ja lyhyesti Santasportista

tiimipäällikkö Tomi Nikula

Kokemuksia ja näkemyksiä luonnontuotteiden tuotekehityksestä

Minna Holm, Santa's Beauty sekä Tenho Pitkänen, Detria Oy

Lisätietoa:

<http://www.santasport.com/>

<http://www.detria.fi/>

15.40 Paluumatka Rovaniemen keskustaan

15.50 Retkeily päättyy, Rovaniemen keskusta

Varaamme oikeuden pieniin ohjelmamuutoksiin.

Illallinen Ounasvaaran majat 5.10.2011

Menu

LAPINLAUTANEN

*metsäsienisalaattia ja marinoitua kangasrouskua,
savustettua vuohenfilettä ja kaarnikkahyytelöä
karhumousse ja savustettua hirvenpaistia
yrttimarinoitua harjusta ja siianmätikastiketta,
siika tar-tar ja savustettu Kitkajärven muikku,
kylmäsavuporoa ja riekkopasteija*

HIRVIPATAA

*pitkään haudutettua hirvenpaistia, savupekonia ja lapinjuustoa
kermaisessa rosmariinikastikkeessa.
lapin puikulaperunaa*

MAARIANTUOKSUHEINÄJÄÄDYKE

ruusujuurisiirappia

VALTAKUNNALLISET LUONNONTUOTEPÄIVÄT 5.-6.10.2011 ROVANIEMELLÄ

Ilmoittautumiset **23.9.2011 mennessä** osoitteella:

Hannele Yli-Renko, Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry, Kampusranta 9 C, 60320 SEINÄJOKI
tai puh. 050 382 3022, fax. (06) 414 1504, sp. info@aitoluonto.fi

ILMOITTAUTUMINEN

OSALLISTUN LUONNONTUOTEPÄIVILLE ROVANIEMELLÄ 5.-6.10.2011 SEURAAVASTI:

- Osallistun **5.10.2011 seminaariin Rovaniemellä** ja varaan kokouspaketin sisältäen materiaalit, lounaan ja kahvit. Hinta **35,00 €**
- Osallistun **5.10.2011 seminaaripäivälliselle Ounasvaaran Majalla**. Hinta **30,00 €** sisältäen kuljetuksen, ohjelman sekä tutustumisen luonnontuotteisiin ravintolaruoissa (alkupalat, pääruoka ja jälkiruoka).
- Osallistun **6.10.2011 Luonnontuotealan opintoretkeilylle**. Hinta **35,00 €** sisältäen kuljetuksen, tutustumisen kohteisiin, lounaan sekä kahvit.

Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry laskuttaa seminaarin osallistumismaksut ilmoittautumistietojen saavuttua. Ilmoittautuminen on sitova. Viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen tulleesta peruutuksesta veloitetaan 50 % seminaarin hinnasta. Mikäli osallistumista ei peruuteta 26.9.2011 mennessä ja osallistuja jää ilman hyväksyttävää syytä saapumatta, häneltä veloitetaan koko seminaarimaksu. **Retkeilylle voidaan ottaa 50 ja seminaaripäivälliselle 75 ensimmäistä ilmoittautunutta.**

Majoituksen järjestävät osallistujat itse. Majoitusta tarjoavat esimerkiksi Scandic Rovaniemi tai Sokos Hotel Vaakuna.

NIMI _____

YRITYS/YHTEISÖ _____

OSOITE _____

LASKUTUSOSOITE
(jos eri) _____

PUH. _____

FAX _____

SP. _____

MAHDOLLINEN
ERIKOISRUOKAVALIO _____